

Číslo
8
2014 - 15

Ročník
40.

Vesniček

VÁNOČNÍ KAPR

Školní kolo každoroční soutěže VÁNOČNÍ KAPR se konalo ve čtvrtek **4. 12. 2014** v učení přírodopisu za účasti patnácti žáků. Začínalo se v 15:00 a každý pracoval sám za sebe. Soutěžící byli rozděleni do kategorií podle tříd – viz tabulky níže. Já osobně jsem se zúčastnil poprvé a nebylo to špatné! První tři z každé skupiny postoupili do okresního kola.

Napsal Milan Sunkovský, VII. třída

VÝSLEDKY ŠKOLNÍHO KOLA:

KATEGORIE: 4. – 5. TŘÍDA						
JMÉNO	TEST	RYBY	ROSTLINY	ŽIVOČICHOVÉ	BODY	MÍSTO
Tomáš Tran	11	3	1,5	3,5	19	1.
Matěj Růžička	3,5	6,5	2,5	4,5	17	2.
Daniel Dostál	7	3,5	1,5	3	15	3.
Vlasta Rácová	7	3	0,5	4	14,5	4.

KATEGORIE: 6. – 7. TŘÍDA						
JMÉNO	TEST	RYBY	ROSTLINY	ŽIVOČICHOVÉ	BODY	MÍSTO
Julie Rácová	26,5	16,5	9	13	65	1.
Vojtěch Stibor	12	10	6	7,5	35,5	2.
Verča Končecová	16,5	5	2	5,5	29	3.
Milan Sunkovský	12,5	5	0,5	8	26	4.
Verča Honzíkova	7	4	2	7,5	20,5	5.

KATEGORIE: 8. – 9. TŘÍDA						
JMÉNO	TEST	RYBY	ROSTLINY	ŽIVOČICHOVÉ	BODY	MÍSTO
Adéla Hronová	29,5	16	11,5	11,5	68,5	1.
Miroslav Lisner	27	16	10	14,5	67,5	2.
Simča Šindlerová	22	6,5	8,5	13	50	3.
Jolana Ťaziarová	24	5	9,5	7,5	46	4.
Eva Konířová	20,5	5,5	7,5	10,5	44	5.
Bára Svatoňová	18	2,5	6	10	36,5	6.

Jak napsal Milan ve svém příspěvku, tři neúspěšnější žáci z každé kategorie postoupili do okresního kola. To se konalo v Rakovníku ve středu **10. prosince** a přineslo tyto výsledky.

VÝSLEDKY OKRESNÍHO KOLA:

KATEGORIE: 4. – 5. TŘÍDA						
JMÉNO	TEST	RYBY	PREPARÁTY	DIAPOZITIVY	BODY	MÍSTO
Daniel Dostál	10	1,5	3,5	3	18	6. – 7.
Matěj Růžička	9	0,5	3,5	2	15	9.
Tomáš Tran	7	0	3	3	13	11.

Soutěže se zúčastnilo 16 žáků.

KATEGORIE: 6. – 7. TŘÍDA						
JMÉNO	TEST	RYBY	PREPARÁTY	DIAPOZITIVY	BODY	MÍSTO
Julie Rácová	18	13,5	6	8	45,5	1.
Vojtěch Stibor	12	3	4,5	3,5	23	6.
V. Končecová	12	0,5	0,5	4	17	10.

Soutěže se zúčastnilo 15 žáků.

KATEGORIE: 8. – 9. TŘÍDA						
JMÉNO	TEST	RYBY	PREPARÁTY	DIAPOZITIVY	BODY	MÍSTO
Míra Lisner	19	11,5	8	9	47,5	3.
Adéla Hronová	17	9,5	10	8,5	45	5.
S. Šindlerová	13	2,5	10,5	6	32	8.
J. Ťažiarová	14	4,5	8,5	6	33	m. s.

Soutěže se zúčastnilo 16 + 1 žáků (Jolana Ťažiarová mimo soutěž).

ŠKOLNÍ KOLO OLYMPIÁDY Z ČESKÉHO JAZYKA

Se záľudnostmi mateřského jazyka se žáci potýkali v pátek **5. prosince**, a to v rámci školního kola olympiády. Z 32 možných bodů jich mohli získat 22 za jazykovou část a 10 za sloh. A takto si vedlo našich „sedm statečných“ z 8. a 9. třídy.

JMÉNO	JAZYKOVÁ ČÁST	SLOH	BODY CELKEM	MÍSTO
Milan Ondič	17	10	27	1.
Barbora Svatoňová	16	7	23	2.
Štěpánka Kougllová	12	6	18	3. – 4.
Roman Jaroš	11	7	18	
Markéta Tranová	6	5	11	5.
Denisa Spurná	6	4	10	6.
Eliška Kinská	1	4	5	7.

MIKULÁŠ, ČERTI A ANDĚLÉ

MEZI DĚTMI

V pátek **5. prosince 2014** se ve škole objevili čerti (Monika Bezstarostová, Štěpánka Kougllová, Lucka Wünschová, Míra Lisner, Dominik Jankovský, Tomáš Tatzauer, Tomáš Uher), andělé (Pavla Petrániová, Pavlína Pekarčíková, Marie Vernerová) a Mikuláš (Roman Jaroš). V patách jim kráčeli fotografové (Mgr. Petr Koníř a Anežka Čížková).

Část skupiny (čerti M. Bezstarostová a M. Lisner, anděl P. Petrániová a Mikuláš R. Jaroš) navštívila nejprve mateřskou školu, kde jí děti zazpívaly písničky na mikulášské téma. Za hezký zpěv si vysloužily sladkou odměnu.

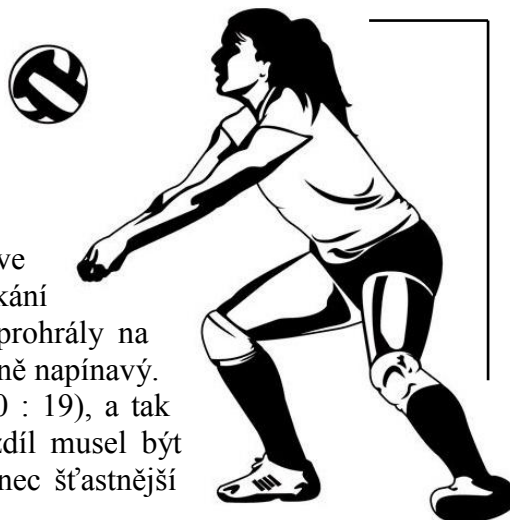
V základní škole jsme začali návštěvou třetí třídy paní učitelky Mrázové a potom pokračovali i v ostatních třídách prvního stupně. Čerti sice některé malé děti trochu vystrašili, nějaké uronily i slzičku, ale Mikuláš s anděly je vzápětí zase uklidnili. A ty, které řekly básničku, dostaly rovněž sladkou odměnu.

Napsal Roman Jaroš, IX. třída

OKRESNÍ KOLO VE VOLEJBALU ŽŠ

Volejbalový turnaj dívek byl rozehrán v Rakovníku v pondělí **8. prosince**. Pan učitel Knapp na něj nominoval tyto jesenické hráčky: Monču Bezstarostovou, Máňu Vernerovou, Páju Petrániovou, Pavlínu Pekarčíkovou, Lucku Wünschovou, Štěpku Kougllovou (všechny 9. třída) a Barču Svatoňovou (8. třída).

Sraz byl domluven na půl sedmou na nádraží v Jesenici, jelikož již v 6:40 vlak odjížděl. Cesta do Rakovníka ubíhala ve veselé náladě, samé vtípky a smích. Když jsme však dorazily (dívky) na 3. ZŠ, padla na nás předzápasová tréma. Všechny jsme se klepaly, jak jsme byly nervózní.

Na místě se rozlosovalo, kdo s kým bude hrát ve skupinách A a B. V každé byly tři týmy. V prvním utkání jsme nastoupili proti družstvu z Lán, s nímž jsme prohrály na sety 2 : 1. Druhý zápas s 2. ZŠ Rakovník byl také hodně napínavý. Hrál se do 20 bodů, které jsme úspěšně získaly (20 : 19), a tak jsme si myslely, že už to máme v kapse. Jenže rozdíl musel být dvoubodový! Pokračovalo se dál a soupeř byl nakonec šťastnější (28 : 26 pro něj).

Dvě těsné porážky nás odsoudily k boji o 5. místo s Křivoklátem. Přestože jsme byly zklamané, byl tento zápas z naší strany nejlepší. Navíc se Křivoklát projevil jako slabý soupeř, takže bylo snadné zvítězit. První set jsme vyhrály 20 : 4 (podávaly Monča, Lucka, Máňa a já - Štěpka) a druhý 20 : 3 (podávaly Monča, Lucka a já). V druhém setu jsem dala 14 podání za sebou, což je podle pana učitele Knappa slušný výkon. Tímto zápasem jsme svou účast v turnaji skončily a daly si rozchod. Každá z nás si něco koupila na cestu do Jesenice. Ve škole jsme šly hned na basketbal, a tak jsme si tento den náramně zasportovaly.

Napsala Štěpánka Kouglová, IX. třída

SKUPINA A	2. ZŠ RAKOVNÍK	ZŠ LÁNY	ZŠ a MŠ JESENICE	SETY	BODY	POŘADÍ
2. ZŠ RAKOVNÍK		2:0 (41:30)	2:1 (59:54)	4 : 1	4	1.
ZŠ LÁNY	0:2 (30:41)		2:1 (48:44)	2 : 3	3	2.
ZŠ a MŠ JESENICE	1:2 (54:59)	1:2 (44:48)		2 : 4	2	3.

SKUPINA B	3. ZŠ RAKOVNÍK	ZŠ NOVÉ STRAŠECÍ	ZŠ KŘIVOKLÁT	SETY	BODY	POŘADÍ
3. ZŠ RAKOVNÍK		2:0 (40:27)	2:0 (40:18)	4 : 0	4	1.
ZŠ NOVÉ STRAŠECÍ	0:2 (27:40)		2:0 (40:28)	2 : 2	3	2.
ZŠ KŘIVOKLÁT	0:2 (18:40)	0:2 (28:40)		0 : 4	2	3.

POŘADÍ ŠKOL

1. 2. ZŠ Rakovník
2. 3. ZŠ Rakovník
3. ZŠ Nové Strašecí

4. ZŠ Lány
5. ZŠ a MŠ Jesenice
6. ZŠ Křivoklát

STRÁNKA DĚJEPISU

Rubriku připravují pro čtenáře Jeseníčku
Milan Ondič a Roman Jaroš z deváté třídy.

"Klíč ku Království českému"

Kdo si myslí, že se pod tímto názvem skrývá hrad Loket v CHKO Slavkovský les, má pravdu. Královský hrad zde byl vybudován před rokem 1234 a záhy se stal střediskem kraje.

Kromě funkce obranné měl hrad po svém postavení i funkci diplomatickou. Král Václav I. zde přijímal důležité návštěvy a vedl tu státní jednání. Hrad mu byl rovněž oporou v boji proti synovi Přemyslovi.

Když se Přemysl později stal sám králem, zřídil kolem Lokte léna, která propůjčoval německým pánům a rytířům za vojenskou pomoc v kraji.

V únoru 1319 dobýval hrad na své manželce Elišce Přemyslovně Jan Lucemburský, který podezříval české pány, že mají v úmyslu předčasně dosadit na trůn jeho syna Václava (budoucí král Karel IV.). Václav byl posléze uvězněn na Lokti, potom převeden na Křivoklát (v odloučení od matky), odkud byl v dubnu 1323 odvezen do Francie jako snoubenec Blanky z Valois.

Otec vlasti, Karel IV., zařadil Loket po boku Karlštejna mezi sídla, která nesmějí být české koruně nikdy zcizena. Sám se zde často zdržoval. Podle pověsti při jednom z lovů objevil horké prameny a založil tak „Teplé lázně u Lokte“ dnes známé jako Karlovy Vary. Také jeho syn Václav IV. projevoval o Loket velký zájem. Potvrdil všechna udělená práva i výsady a přidal městu právo hrdelní.

Během husitských válek se Loket postavil na stranu císaře Zikmunda. Odolal obléhání husitů v letech 1420 a 1427, ale v roce 1429 ho dobyli loketští měšťané. Po pěti letech sporů Zikmund zastavil hrad kancléři Kašparu Šlikovi. Situace se však neuklidnila, a když se pak v 16. století postavili Šlikové proti Habsburkům, byl jim jejich majetek zkonfiskován a hrad připadl městu.

Pohromy postihly město i hrad za třicetileté války (1618 – 1648). V roce 1648 dobyli Loket Švédové a vyplenili ho. Město i hrad Loket začaly upadat a roku 1714 byl Loketský kraj připojen k Žatecku (obnoven byl až roku 1751). Další ranou pak byl požár města v roce 1725.

Koncem 18. století vznikla v podzemí hradu věznice a ta zde zůstala až do roku 1948, i když už v této době sloužily horní prostory jako muzeum. V roce 1950 byl Loket prohlášen městskou památkovou rezervací. Roku 1992 získalo hrad město Loket a následující rok byl zpřístupněn veřejnosti.

POVĚST:

Kdysi byl na hradě purkrabím jakýsi markrabě Vohburský, který měl špatnou pověst. Byl to člověk sebestředný, chladný a zlý. Za jeho vlády byly na lid uvaleny velké daně a těžká robota. Když někdo nemohl platit či pracovat, toho nechal bez milosti uvěznit. S nikým neměl slitování.

Jednou k purkrabímu přišla stará, chudá vdova. Měla plno dětí, a když se její muž rozstal a zemřel, nebyl v rodině nikdo, kdo by mohl chodit na robotu a vydělávat na daně. Vdova doufala, že oblomí ledové srdce purkrabího. Narazila však na nezáměr a pohrdání. Nakonec ho v zoufalství proklela: „*Za to, že máš srdce z kamene, tak se proměň v kámen!*“ Jen to dořekla, nad hradem se náhle setmělo. Z temného mraku sjel blesk, který udeřil do arkýře, kde stál purkrabí. Když se dým rozplynul, ležel na místě markraběte velký žhavý kámen. Byl tak těžký, že ho po vychladnutí nedokázal nikdo uzvednout. A když do něj silně udeřili, zvonil jako zvon. Kámen studovali tehdejší alchymisté a mudrcové, ale na nic nepřišli. Nakonec ho pojmenovali "Zakletý purkrabí".

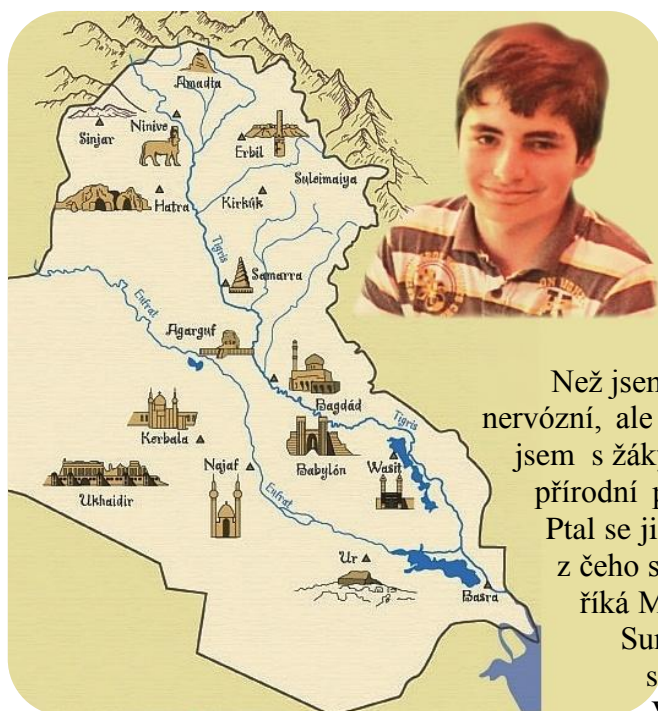
Model původního železného meteoritu Loket

Dnes se ví, že to byl meteorit. Podle jedné teorie dopadl na nádvoří hradu Loket v srpnu roku 1422 a jeho hmotnost přesáhla 100 kg. Ve 20. letech 19. století byl rozdělen na několik částí, z nichž největší vlastní Přírodovědecké muzeum ve Vídni (asi 80 kg). Další fragmenty jsou v Národním muzeu v Praze a jiné v depozitáři sokolovského muzea.

Napsal Roman Jaroš

VÝUKA DĚJEPISU V 6. TŘÍDĚ

Asi před měsícem mi paní učitelka Hrůzová nabídla, že bych mohl v 6. třídě prezentovat látku starověké Mezopotámie. Rád jsem nabídku přijal, neboť je mým přáním stát se jednou učitelem dějepisu. Nad přípravou jsem strávil hodně času (vypisoval jsem si poznámky z učebnice a knih, hledal obrázky, četl životopisy králů atd.).

Než jsem před šestáky předstoupil, byl jsem trochu nervózní, ale nervozita po chvíli vyprchala. Nejdříve jsem s žáky zopakoval minulou látku (zemědělství, přírodní podmínky, život a móda v Mezopotámii). Ptal se jich, jaká zvířata se v Mezopotámii chovala, z čeho se stavěla obydlí nebo proč se Mezopotámii říká Meziříčí. Pokračoval jsem výkladem období Sumerů, Asýrie a Babylonie a kultury. Mou snahou bylo žáky nenudit a zaujmout je.

Využívali jsme mapy, obrázky z učebnice, úryvky z eposu a pověsti, názorně jsme si ukázali, jak dlouhý je sáh, a nechyběla ani špetka pobavení při vyslovování jmen mezopotámských králů (např. Nabukadnezar nebo Aššurbanipal). Nejvíce však šestáky zaujalo jméno uruckého krále Gilgameše, o jehož příběhu jsme si přečetli krátký článek. Doufám, že si šestáci budou pamatovat nejen krásná jména králů, ale i základní informace o kultuře a Sumerech.

Dvě vyučovací hodiny v šesté třídě jsem si užil. Velmi mě bavilo vykládat šestákům látku a debatovat s nimi. Jestli jsem to dělal dobře, už je na paní učitelce Hrůzové a šestácích. Chtěl bych poděkovat paní učitelce Hrůzové za příležitost zkusit si být „panem učitelem“ a těším se na další příležitost vyučovat dějepis.

Napsal Milan Ondič, IX. třída

DODATEK PANÍ UČITELKY:

Již od šesté třídy připravovali Milan Ondič s Romanem Jarošem z deváté třídy pro své spolužáky na hodiny dějepisu pracovní listy a zajímavé prezentace. Podíleli se také na přípravě projektových dnů o holocaustu, které proběhly v červnu 2014.

Protože vím, že by se rádi stali učiteli dějepisu, zrodil se nápad - na jednu hodinu by se chlapci stali učiteli dějepisu v 6. třídě.

Roman a Milan

Na hodinu o starověké Mezopotámii se Milan svědomitě připravil - vyhledal obrázky, prostudoval literaturu k tématu, vypsál si poznámky a sestavil zajímavou prezentaci. Při samotné výuce byl zpočátku nervózní, ale brzy si na novou roli zvykl a počínal si jako skutečný učitel. Pracoval s mapou, učebnicí, interaktivní tabulí i knihami o Mezopotámii, s šestáky diskutoval na dané téma, kladl jim otázky.

Hodina se líbila nejen mně, ale i žákům šesté třídy. Těší mne, že z Milana jednou bude velmi dobrý učitel dějepisu.

Mgr. Petra Hrůzová

POŘADÍ SOUTĚŽÍCÍCH PO 3. KOLE

JMÉNO – MLADŠÍ ŽÁCI	TŘÍDA	BODY ve 3. kole	BODY celkem	MÍSTO
František Kőszeghy	2.	18	73	1. – 2.
Vojtěch Lacina	4.	18	73	1. – 2.
Petr Pošta	2.	18	72	3. – 4.
Vladimír Bouda	2.	17	72	3. – 4.
Petr Kadlec	2.	18	71	5. – 6.
Jitka Chalupová	3.	16	71	5. – 6.
Natálie Mottlová	2.	14	69	7. – 8.
Jan Dostál	2.	14	69	7. – 8.
Tomáš Urban	2.	0	31	9. – 11.
Tereza Procházková	2.	0	31	9. – 11.
Matěj Mour	3.	0	31	9. – 11.
Richard Dulaj	2.	0	29	12.
Jan Trpák	2.	0	27	13.

JMÉNO – STARŠÍ ŽÁCI	TŘÍDA	BODY ve 3. kole	BODY celkem	MÍSTO
Ján Jašek	8.	18	73	1. – 2.
Eva Koniřová	8.	18	73	1. – 2.
Petr Jaroš	7.	16	71	3. – 5.
Jan Sejpka, Tomáš Uher	9.	17	71	3. – 5.
Karolína Břicháčová	5.	16	71	3. – 5.
Sy Nguyen Tran	5.	18	69	6. – 7.
Daniel Dostál	5.	14	69	6. – 7.
Veronika Končerková	6.	15	67	8.
Marie Mourová	6.	10,5	62,5	9.
Veronika Doležalová	6.	0	55	10.
Kateřina Jančová	7.	0	53	11.
Dita Kulhánková	7.	0	47	12.
Karolína Čirčová	5.	13	44	13.
David Kadeřábek, František Moučka	8.	0	31	14.
Julie Rácová	6.	0	29	15.
František Lísal	5.	0	27	16.
D. Rusňáková	5.	0	20	17.

Vánoční kvíz

1) Co znamená latinské slovo advent?

- a/ Příchod
- b/ Odchod
- c/ Obchod

2) Proč se na svátek sv. Barbory nosívala do stavení větvíčka z ovocného stromu?

- a/ Dívky si chtěly vypěstovat sazenice na jaro.
- b/ Dívky chtěly z rozkvetlých větvíček zjistit, zda se vdají.
- c/ Dívky si chtěly zajistit spoustu dárků pod stromečkem.

3) Proč se věřilo, že hospodyně nesmí vstát od štedrovečerního stolu?

- a/ Protože by slepice neseděly na vejcích.
- b/ Protože by zločinci neseděli ve vězení.
- c/ Protože kdyby vstala, už by neseděla.

4) Proč se dříve dávaly do oken svíčky?

- a/ Aby nezamrzala okna.
- b/ Aby bylo ve stavení tepleji.
- c/ Aby duše zemřelých předků trefily zpátky ke stolu.

5) Ze které země pochází zvyk zavěšovat v místnosti větvíčky jmelí?

- a/ Z Čech
- b/ Z Německa
- c/ Z Anglie

6) Co bylo hlavní složkou pučálky?

- a/ Hrách
- b/ Jablka
- c/ Česnek

7) Proč se říká starému českému vánočnímu jídlu černý kuba?

- a/ Podával se pouze v noci.
- b/ Podle hřibů modráků, které se do kuby přidávají a zbarvují pokrm dočerna.
- c/ Pokrm tím získává nádech tajuplnosti.

8) Co je myrha, kterou přinesli tři králové Ježíškovi?

- a/ Pastýřská pišťala
- b/ Sušená vonná pryskyřice
- c/ Pohanská soška

9) Kdy a kde se v Praze údajně poprvé objevil nazdobený vánoční stromeček?

- a/ V roce 1405 v Betlémské kapli při kázání Jana Husa.
- b/ V roce 1648 na Pražském hradě na protest proti obléhání Prahy Švédy.
- c/ V roce 1812 v Libni u ředitele Stavovského divadla J. K. Leibicha.

10) Se kterým městem je spojen osud Jakuba Jana Ryby, autora České mše vánoční?

- a/ S Rožmitálem pod Třemšínem
- b/ S Ústím nad Labem
- c/ S Velkým Meziříčím

ŘEŠENÍ VÁNOČNÍHO KVÍZU:

1a) Příklad. 2b) Vdávky. 3a) Slepice by neseděly na vejcích. 4c) Kvůli duším zemřelých. 5c) Z Anglie. 6a) Hrách. 7b) Podle hřibů modráků. 8b) Sušená vonná pryskyřice. 9c) V roce 1812 u p. Leibicha. 10a) S Rožmitálem pod Třemšínem.

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 7/2014-2015:

1.- SUDOKU

$$1 + 2 + 7 + 6 + 5 = 21$$

5	9	7	1	3	2	4	8	6
3	1	4	8	6	7	5	2	9
8	2	6	5	4	9	3	7	1
6	5	1	9	8	4	7	3	2
4	8	2	3	7	6	1	9	5
7	3	9	2	1	5	8	6	4
2	7	8	6	5	1	9	4	3
1	6	3	4	9	8	2	5	7
9	4	5	7	2	3	6	1	8

2.- HÁDKA RYBÁŘŮ

Stopy od chaty ke sloupkům byly udělaný až ráno, kdy už byl Nolan mrtvý. Když celou noc zuřila bouře, vlny by večerní stopy zahladily.

1) ZCIZENÉ JESENÍČKY

Skupina rafinovaných zlodějů zcizila z archivu vzácné Jeseníčky. Podezřelými jsou:

- šilný vědec, který chce hlídací psy nahradit hlídacími rostlinami,
- cestovatel, jemuž prý jeho vzácné rostliny uloupili námořní piráti,
- majitelka luxusního květinářství,
- šéfkuchař hledající exotické koření do svých specialit.

Vypište z textových bublin všechna písmena, která tam nepatří.

Zjistíte, že nekradl ten, který nemá...

SOUTĚŽNÍ KUPON JESENÍČKU	
JMÉNO	
TŘÍDA	

Krásné vánoční svátky a štěstí a úspěšný rok 2015 přeje Jeseníček